

[Poul Sørensen.]

missionen. Jeg skal ikke knytte andre bemærkninger til det, der allerede er sagt af begge de foregående talere, end at jeg tror, det vil være forstandigt, om man fremskynder disse forhandlinger kommunerne indbyrdes og finder frem til den større enhed, som må blive slutresultatet. Det ville være trist, om vi ad lovgivningens vej skulle tvinge kommunerne til den fremtidige kommuneinddeling.

Når nu lovforslaget er vedtaget, bliver det altså kommissionen, der skal gøre det store arbejde. Denne kommission på 12 personer får efter min mening et meget, meget stort arbejde og et meget stort ansvar. Det skal ikke skjules, at mange af de forhandlinger, der har været ført i udvalget og rundt omkring i landet, selvfølgelig i høj grad har drejet sig om det problem, det er at give en kommission af denne art så stor en myndighed, som man gør ved dette lovforslag. Men på baggrund af disse mange års overvejelser må jeg drage den samme slutning, som andre i udvalget er endt med, nemlig at skal vi fremme sagen, må der være et organ, som nu kan handle. Derfor har vi bøjet os, derfor mener vi, at kommissionen, sammensat som den bliver, og udstyret med de rige beføjelser, den får, det må være det praktiske instrument, når vi skal søge at nå frem til en ny inddeling her i landet.

Jeg vil gerne til slut gentage, hvad jeg har sagt ved første behandling: vore bestræbelser er gået ud på at medvirke til en lovgivning, som giver både amtskommuner og primærkommuner større muligheder for selvstændigt at ordne forholdene på stedet, altså til at trænge statens indflydelse tilbage. Jeg er overbevist om, at det skridt, vi nu tager, i høj grad vil medvirke til, at kommunernes frie og selvstændige stilling bliver øget, og det er — tror jeg — en god ting for det nye samfund, som herved skal skabes.

Sigsgaard: SFs hovedsynspunkt i denne sag er, at det kommunale selvstyre er værd at bevare — og ikke bare det: det fortjener at udbygges og effektiviseres. Uden kommunedemokratiet er det tvivlsomt, hvor længe det øvrige lidt for beskedne mål af demokrati, som vi har her i landet, vil kunne holde. Det er et politisk meget vig-

tigt mål for mit parti at udbygge og udvikle demokratiet, udvide det til at gælde for stadig flere områder, herunder naturligvis særligt det økonomiske. Et gennemført demokrati, hvor den enkelte har reel indflydelse på alle forhold, der er af betydning for ham, hvor f. eks. virksomheder og institutioner drives af de ansatte, er kun muligt under socialismen; men det er muligt allerede under de nuværende samfundsforhold at nå et stykke frem, og enhver demokratisk landvinding vil også være et skridt henimod det frie socialistiske samfund, som vi tilstræber.

Ud fra dette hovedsynspunkt har mit parti taget stilling til lovforslaget om den kommunale inddeling — måske det vigtigste lovforslag, som dette ting har behandlet i flere år, og måske et af de lovforslag, der har været mindst interesse for i dagspresse og offentlighed.

Skal det kommunale apparat fungere godt, må kommunernes grænser svare til de inddelinger af handelsmæssig, trafikal og anden art, der i øvrigt findes. Kommune-grænserne bør altså ikke skære handelsområder midt over. De må ikke gå på tværs af samfærdselsmønstret i samfundet, men skal svare til det. De nuværende kommune-grænser er skabt ud fra et flere hundrede år gammelt samfundsmønster, før bilen, før telefonen, ja, endda længe før cyklen blev opfundet. Der er derfor brug for en virkelig gennemgribende revision af kommuneinddelingen, og den får vi desværre ikke, hvis flertallets indstilling følges — og sådan plejer det jo at gå her i tinget. Vi får en halv reform, der måske nok er bedre end ingen reform. Men en halv reform er dyr; der vil blive bygget rådhus og kommunalbestyrelsesbygninger, kulturelle og sociale institutioner for mange steder i de for mange og for små kommuner, der vil blive reformens resultat, og ligesom vi i de sidste 15 år har nedlagt masser af gode skolebygninger, kommer vi måske om nogle år til at nedlægge en række offentlige anlæg, der nu vil blive opført i overensstemmelse med en utilstrækkelig reform, som hurtigt kan vise sig at være forældet. Der er derfor grund til at bebryde flertallet, at det handler letsindigt med offentlige midler. Reformen kunne være udformet sådan, at den stillede væsentligt mindre krav til de offentlige pengekasser, end det nu vil blive tilfældet.